dosarul nr. 2c-2069/2024
2-24105651-12-2c-19092024-1

Hotărâre
În numele Legii

23 mai 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
în componenţa:
judecătorului Speranța Clima

examinând în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „MACONIS-COM” împotriva SRL „Bioenerg Construct” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

La data de 18 septembrie 2024 SRL „MACONIS-COM”, reprezentată de avocatul Veronica Șișcanu, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Bioenerg Construct” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, între SRL „MACONIS-COM”, în calitate de vânzător, și SRL „Bioenerg Construct”, în calitate de cumpărător, pe parcursul anului 2022 au avut loc tranzacții de vânzare-cumpărare a bunurilor, puse la dispoziție de către vânzător la cererea cumpărătorului, pentru care ultimul s-a obligat să achite prețul cuvenit.

Tranzacțiile și obligațiile de plată au fost consemnate în facturile fiscale: seria EAE000061420 din 24 noiembrie 2022 în sumă de 8 576,66 lei și seria EAE000666588 din 26 decembrie 2022 în sumă de 6 227,23 lei, care au fost aprobate și contrasemnate electronic de către compania pârâtă.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce între companii, se constată că SRL „Bioenerg Construct” înregistrează la moment față de SRL „MACONIS-COM” o datorie în sumă de 6 227,32 lei.

Deși din natura obligației prețul bunurilor trebuia achitat imediat, în scopul menținerii relațiilor comerciale și pentru evitarea unui proces de judecată, la data de 25 iunie 2024 societatea reclamantă a expediat cumpărătorului o somație prealabilă cu solicitarea achitării datoriei în sumă de 6 227,32 lei în termen de 7 zile de la recepționarea scrisorii, atenționând totodată despre inițierea unei acțiuni de judecată dacă soluționarea amiabilă a problemei va eșua. Potrivit semnăturii de pe avizul de recepție a scrisorii și a ștampilei oficiului poștal, societatea pârâtă a primit notificarea la data de 18 iulie 2024, dar nu a reacționat.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. În cazul speței date, obligația derivă din tranzacțiile de vânzare - cumpărare a bunurilor și este consemnată în factura fiscală seria EAE000666588 din 26 decembrie 2022 în sumă de 6 227,23 lei.

Conform art. 1108 Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar acesta se obligă să preia bunul și să plătească prețul cuvenit.

Deși vânzătorul a executat obligația de a preda cumpărătorului bunurile solicitate, acesta din urmă nu a efectuat plata pentru prețul bunurilor, astfel în prezent fiind în neexecutare de plată a sumei de 6 227,23 lei.

Conform art. 942 alin. (1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la aliniatul (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

Potrivit ultimei norme invocate, societatea reclamantă este îndreptățită de a pretinde de la societatea pârâta inclusiv încasarea dobânzii de întârziere, ca sancțiune pentru neexecutarea la timp a obligațiilor, care va fi calculată în corespundere art. 942 din Codul civil în coroborare cu art. 874 din Codul civil.

Art. 942 alin. (2) Cod civil statuează că, rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută de art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri.

Conform art. 874 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Părțile nu au stabilit un termen de achitare a prețurilor bunurilor, dar ținând cont de specificul tranzacțiilor, acestea trebuiau achitate imediat în momentul predării mărfii și eliberării facturii. Prin notificarea prealabilă, pârâtei i s-a acordat un termen suplimentar de 7 zile din momentul primirii notificării.

Dobânda de întârziere se compune din suma datoriei la data scadenței obligației de plată înmulțită la rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, sumată cu 9% anual pentru fiecare zi de întârziere, împărțită la numărul de zile a unui an (365 de zile) și, ulterior, înmulțită la numărul efectiv a zilelor de întârziere.

Având în vedere că pe parcursul unui an rata de bază stabilită de BNM variază, mărimea dobânzii urmează să fie calculată pe zi. La rândul ei, dobânda zilnică urmează a se înmulți cu numărul de zile de întârziere. Dobânda de întârziere a fost calculată cu ajutorul calculatorului PROLEX. Utilizând calculatorul de constatare a dobânzii de întârziere pentru perioada 26 iulie 2024 - până în prezent, dobânda de întârziere constituie suma de 107,49 lei.

În contextul celor expuse, SRL „MACONIS-COM" cere încasarea de la pârât a datoriei de bază în sumă de 6 227,23 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 107,49 lei și a cheltuielilor de judecată și anume pentru taxa de stat și taxa de timbru achitate la înaintarea acțiunii, precum și 1500 lei cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și al. (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Conform prevederilor art. 276^4 alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Prin încheierea din 20 septembrie 2024, s-a dispus comunicarea pârâtului SRL „Bioenerg Construct" a cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, fiind stabilit un termen de 30 zile, în cadrul căruia acesta urma să prezinte referința și copiile de pe înscrisurile necesare, să depună cerere reconvențională. Totodată i-a fost explicat pârâtului că în caz dacă nu depune referința, cererea se va examina în baza materialelor anexate la dosar.

Reieșind din avizul de recepție de la f.d. 24, rezultă că pârâtul nu a reclamat cererea de chemare în judecată, înscrisurile anexate, precum și încheierea din 20 septembrie 2024, deși actele au fost expediate la sediul SRL „Bioenerg Construct" (or adresa dată fiind indicată și în factura fiscală (f.d. 11)).

În circumstanțele date, judecătorul dispune examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată.

Studiind probele administrate pentru probarea celor invocate și raportându-le la prevederile legale ce guvernează speța, judecătorul consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată din considerentele ce urmează.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bunăcredință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Bunacredință se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art. 130 alin. (1) și (2) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Conform art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii, iar conform art. 775 al. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Art. 858 alin. (1), (2) Cod civil indică că, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Prin prisma art. 859 Cod civil, cadrul legal reglementează locul executării obligației, iar prin prisma art. 861 Cod civil, - termenul executării obligaţiei. Or, (1) în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricînd. (2) Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acțiunii în justiție față de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa, să ceară executarea silită a

obligației, precum și să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare, conform art. 901 al. (1) Cod civil.

În temeiul art. 902 alin. (1) Cod civil, în orice caz de neexecutare a unei obligaţii, creditorul poate, prin declarație către debitor, să acorde un termen suplimentar pentru executare corespunzătoare.

Din materialele cauzei rezultă că, între SRL „MACONIS-COM", în calitate de vânzător, și SRL „Bioenerg Construct", în calitate de cumpărător, pe parcursul anului 2022 au avut loc tranzacții de vânzare-cumpărare a bunurilor, puse la dispoziție de către vânzător la cererea cumpărătorului, pentru care ultimul s-a obligat să achite prețul cuvenit.

Tranzacțiile și obligațiile de plată au fost consemnate în facturile fiscale: seria EAE000061420 din 24 noiembrie 2022 în sumă de 8 576,66 lei și seria EAE000666588 din 26 decembrie 2022 în sumă de 6 227,23 lei, care au fost aprobate și contrasemnate electronic de către compania pârâtă (f.d.11-12).

Potrivit Actului de verificare a decontărilor reciproce între companii, se constată că SRL „Bioenerg Construct" înregistrează la moment față de SRL „MACONIS-COM" o datorie în sumă de 6 227,32 lei (f.d.10).

La data de 25 iunie 2024 SRL „MACONIS-COM" a expediat cumpărătorului o somație prealabilă, cu solicitarea achitării datoriei în sumă de 6 227,32 lei în termen de 7 zile de la recepționarea scrisorii. Potrivit semnăturii de pe avizul de recepție a scrisorii și a ștampilei oficiului poștal, SRL „Bioenerg Construct" a recepționat notificarea la data de 18 iulie 2024, care însă a rămas fără soluționare (f.d.13, 17a).

Reieșind din prevederile art. 861 alin. (2) Cod civil, facturile au fost contrasemnate, cât și ștampilate de către SRL „Bioenerg Construct", din care considerente obligația de plată a devenit scadentă la data expirării termenului de 7 zile din momentul primirii facturilor. Totodată, instanța reține și faptul că pe perioada prejudiciară, cât și la etapa examinării cauzei în instanța de judecată, pârâtul nu a enunțat despre existența viciilor în raport cu mărfurile livrate, nu a făcut proba existenței unor obiecții, astfel instanța consideră că mărfurile au fost acceptate cantitativ, calitativ, cât și din punct de vedere valoric.

În circumstanțele date, este întemeiat capătul de cerere privind încasarea de la SRL „Bioenerg Construct" a datoriei restante de 6 227,32 lei, urmând a fi admisă acțiunea în partea dată.

Conform art. 942 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat

plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Pentru a putea creditorul de a pretinde la dobânda legală de întârziere, legiuitorul a instituit, odată cu adoptarea Codului civil modernizat, anumite condiții și anume: 1) obligația să fie de natură pecuniară; 2) obligația să fi devenit scadentă (or, art. 942 nu impune ca debitorul „să se afle în întârziere" sau „să fie pus în întârziere", spre deosebire de prevederile art. 619 Cod civil în redacția vechii legi, prin urmare nu este necesară o notificare prealabilă referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau o altă notificare similară care să reamintească debitorului obligația sa de a efectua plata, ci este suficient ca obligația să fi venit la scadență, adică ultima zi de plată să fi expirat și în acea zi, ori înainte de acea zi, obligația să nu fi fost plătită integral); 3) obligația să fi fost neexecutată (dobânda legală de întârziere se aplică pe partea datoriei neachitate la scadență); 4) debitorului îi revine sarcina de a demonstra existența unei justificări a neexecutării obligației; 5) absența unei modificări prin contract.

Înscrisurile anexate în susținerea pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere confirmă perioada de întârziere de rambursare a datoriei, începând cu 26 iulie 2024 și până la 13 septembrie 2024, perioadă în intervalul căreia a fost calculată dobânda de întârziere în sumă totală de 107,49 lei (f.d. 14-16), calculată de reclamant conform ratelor de dobândă la instrumentele de reglementare monetară ale Băncii Naționale a Moldovei.

Reieșind din prevederile art. 861 Cod civil, coroborat cu prevederile art. 942 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii.

În urma celor enunțate, rezultă temeinicia acțiunii formulate de SRL „MACONIS-COM" și în partea încasării dobânzii de întârziere în mărime de 104,49 lei, pentru perioada de întârziere 26 iulie 2024 - 13 septembrie 2024.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată, iar în temeiul art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Luând în considerație faptul că pretențiile reclamantului privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere au fost admise, instanța va dispune și încasarea de la SRL „Bioenerg Construct" în beneficiul SRL „MACONIS-COM" a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat în sumă de 499,08 lei (f.d. 4) și taxa de timbru în mărime de 200 lei (f.d. 3) achitate de reclamant la înaintarea acțiunii, precum și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 500 lei, ca reale necesare și rezonabile (f.d.5).

Pentru aprecierea justificării cheltuielilor de asistență juridică solicitată de reclamant, instanța va reține următoarele.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

La caz, SRL „MACONIS-COM" a înaintat acțiunea prin intermediul avocatului Șișcanu Veronica, în baza mandatului avocațial Seria MA nr. 1471130 din 26 august 2024 (f.d. 2), suportând în acest sens cheltuieli de asistență juridică în mărime totală de 1 500 lei, confirmate prin ordinul de plată din 19 august 2024 (f.d. 5).

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 - 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea urmează a fi admisă integral.

În conformitate cu art. 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de SRL „MACONIS-COM" împotriva SRL „Bioenerg Construct" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL „Bioenerg Construct" (c/f *****) în beneficiul SRL „MACONIS-COM" (c/f *****) datoria în sumă de 6227,23 lei, dobânda de întârziere în sumă de 107,49 lei, precum și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 499,08 lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei achitate de reclamant la înaintarea

acțiunii, 1500 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 8533,80 (opt mii cinci sute treizeci și trei,80) lei.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Judecător Speranța Clima